

Sborník vítězných textů soutěže Literární Vysočina 2012

Kategorie POEZIE

1.místo

Jarmila Hannah Čermáková

POSLÁNÍ SLANÁ

Slovo od slova
zbásnit zveršovat
setřást syžety se rtů
/ ať tropy nebo sníh si žerty tropí/
Zpívat Řvát Výt jak vlk S povzdechem stepní růže
vyletět z vlastní kůže
To vše
básník/řka může

NOUZOVÝ VÝCHOD

Mám utéct sama před sebou?
Dál vláčné tělo dálkou vláčet?
Jeřábi táhnou pod nebem
a duše na dně tiše pláče
za tebou! Za tvou ztracenou
a mlčky odvrácenou tváří:
Hle, svatý Juraj s jasným čelem!
Klopýtám k branám cerekví
klopí tam
víčka archandělé
pod nimi svaté oči bdělé:
Nejvyšší má tvou svatozáří!

VRHAČKA NOŽŮ

Má máti
peprná jak hřích
učí mě chodit po nožích
Tátu už nemám a jsem nemá
Kdo přivoní si tam kde nemá
provždy už bude cítit mátou...
Nemám příjmení
Neznám tátu
Mám pochvu s noži a jsem ničí

Neslyšíte
když v duchu křičím:
"Kdo z vás ke sloupu- holoubci?"
Nejbřitší nůž mám na srdci

DĚDICTVÍ

Všude kde byly přeloženy
průzračné čiré verše ženy
čisté jako je Marina
všude tam
zlehka usíná duch země
slzou očištěný

SÍLA VERŠE

Vzpíná se sivá
sloka uhrančivá
a odívá se do jiskřivých slov
Kov
právě odlévaných zvonů
syčí
nad zamčenými nebeklíči kůru

A chorál
veršů příštích prýští
z ohnivé tříště krovem vzhůru!

2.místo

Pavel Milička

ZÁVODNÍ STRAVOVÁNÍ

Události v textech
jsou skutečné

Nemyslím
vyjíměčné

Odehrávají se
v kantýnách
stále
Nejen tam

Jídlo huby lepší není

Pořád jim
něco nechutná
polívku jí
jen některou

Řekl jsem:
Jídlo není lepší
než ten
kdo ho jí

Řekla:
To sis dovolil moc!

Pořád čekám
na nějaké dobroty

To si dovoluji moc!

Co kdo sní

Jeden
sní všechno

Druhý
si to musí přihrát nebo ochladit

Třetí
bez polívky

A čtvrtý
nejde vůbec na oběd
když mu to jídlo nechutná

Pátý
že nebude obědovat vůbec

A když mu to přinesli do kanclu
rozkřičel se
Tak ho vyhodili

Šestého
nechali ať teda neobědvá
když nechce
Ukázalo se
že pracoval tak
jako jedl
Sám podal výpověď
aby se neunudil

A ta sedmá
poslyšte ta sedmá
ta hodila řízkem
po šéfovi

Flek

Na místě kde obědvám
byla zaschlá skvrna
na igelitovém ubruse
od omáčky

| : Byl večer bylo jitro byla zaschlá skvrna :| 7x

no bylo to tam pořád
od omáčky

Propiskou jsem obtáhl flek
a připsal datum vzniku

Hned druhý den
řikal mi vedoucí nahlas:
Do zítřka to vyčistíš!

Ukazoval prstem
a říkal mi nahlas:
Do zítřka to vyčistíš!

Příchutě

Někdo si osolí a opepří
ani neochutná

Jiný si to zleje
laciným kečupem
a rozhlíží se
jestli chápeme
jaký je gurmán

Já mám rád
hrášku hráškovitost
brambor bramboratost
a čajovost čaje

Všechno se to děje uvnitř
v hubě
a možná někde pod žebry
nikdo si toho nevšimne
a nikdo to neocení
at si

A u lidí
u lidí mám rád člověčinu
gesta ty ať si nasypou
do svého žrádla

...

Necháš ten můj talíř!

Emanuel

Když kolega zase nadával na jídlo
které mi mimochodem chutnalo
řekl jsem:
Není špatné jen ho prostě doma děláte jinak

A pomyslel jsem si
že víc záleží na tom s kým sedím u stolu
než na tom co mám v hubě

Když se na jedné z těch firemních oslav

probíralo poprsí
znáte to: čím víc tím líp
seděla kolegyně
mimochodem hezká ženská
jaksi rozpačitě a smutně

Řekl jsem:
záleží na laskavé ruce která hladí
ona prozřela a byla ráda

A až předstoupím
před svého Pána a Soudce
a On se zeptá:
Tak Pavle pověz jak jsi prožil svůj život?

Řeknu:
Báječně byl jsi vždy se mnou!

3.místo

Vladimír Cetkovský

PRŮBĚŽNÁ ZPRÁVA O STAVU MANŽELSTVÍ III

Býváme i šťastní
..s vervou sobě vlastní.

RŮŽE NA SMETIŠTI

Klasnová, Kočí, Peak..
..za to, že jste tam, dík!

JAKÝM KALENDÁŘEM?

Mayové za noci májové
..asi maj s kým.

PŘESTOŽE

respekt měl z zrzek,
v MHD přisedl drze k.

HOSPODA, KAM PRO HRDINSKÉ POCITY VODÍM KAMARÁDKY Z RUSKA

V hostinci U Máců dávám si Zubra.
Cítím se potom jak Bivoj!
Первый раз посетил с Юлией,
и потом посетил с Ивой.

AFEKTOVANÝ KOMBINÁTOR

Smísí-li se hovno
 s ..ještě něčím,
 nezůstanu klidným!
 Prostě ječím!

SEBEREFLEXE VESELÉHO MLÁDENCE

Juchy! Juchy! Juchy!
 ..jistě mám svy muchy.

MLÁDENEK POD TLAKEM A DVOJČATA, JEŽ PŮVODNĚ MĚL DOUČOVAT

Konfrontován se šílenou dobou,
 před večeří zmocnil se jich obou.

NÁHLÝ NÁVAL CITU K NAFUKOVACÍ BÝVALCE, SE KTEROU SE NEROZEŠEL ZROVNA V DOBRÉM

Hustilka a sada k vysprávcce duší...
 když vcházím do sklepa, myslím, že tuší.

JE TŘEBA SI STÁT ZA SVÝM

Našel u ní to, co hledal.
 (na rady když druhých nedal)

LICHOTKY Z PODSVĚTÍ

Vypadáš chytře, Pittře.

MANŽELSKÁ PORADNA S GLOBÁLNÍ AKREDITACÍ

Od jedno až k mnoho ženství!
 Servis. Prodej. Příslušenství.

Z POZNÁMEK CESTOVATELOVÝCH (15. DEN)

Velmi cenným artefaktem
stala se ta fotka s aktem.

TRAMPOTY S NOVÝM TYPEM NAFUKOVACÍ PŘÍTELKYŇ

Díky souhře jistých šťastných náhod
našel jsem k ní hustilku a návod.

MLÁDENEK, MAMINKA A MEZINÁRODNÍ ZPRÁVY

Do bankroto Řecka zbývá asi čtrnáct dní.
Pré má zdražet cogr, tak vem dvoje balení!

INTROVERTNÍ MILENKA Z VESNICE

Pod starou hrušní
sedí. A kušní!

Vize konta Paraple: Velký bezbarierový útes

Měl milou a krásnou ženu. Vzájemně se neznaly.

Jedním z problematických bodů důchodového systému jsou senioři.

Čestná uznání bez udání pořadí

Anna Kaczmarská

Olizování klik a tvých úst

Je jako pohoršení v bídě.

Očí bloudí,

Už i trapně je se stydět.

Slova hluché,

Hlas –

Pouhý vzlyk.

Závislost na tobě

dennodenní zlovyk

Možná hodina samotářská

Je můra,

Nuda,

Strach z dalších dnů,

Ale jen tak,

tak jen

svobodně se dosníváš svých snů.

Červeně zapadá slunce -

Vítr dme ze všech sil –

Dokonce jsi ještě stačila

zapnout zip,

nim poslední se vystřelí

Šíp,

- v očekávání

A netrpělivosti

Srdce.

Červeně se rodí cíle

I te chvíle, -

Uschovane na začátku

Lásky, času,

Jak konečky vlasů

Chvějí se

Nevyřčena

Slova.

Opět jsme svět

Přístav a skála,

Kormidelník a loď zase jsi,

A za obzorem nespářený cíl.

Kdy otevřu oči pro tebe,

Nebude už chladu noci

Otevřu oči opět

A vítr se zastaví v půl cesty

Otevřu oči pro tebe

A přímo bude a beztrestně

A tak sladce

Jak v oblíbené pohádce

Všechno hoří –

Láska nejrychleji

Pouze vzpomínky

Jsou z kamene.

Celý jejích čas

darovaných vteřin,

pašovaných gest.

Celý bohem věnovaný svět

na křižovatkách rovnoběžných cest.

Trvá někde hluboko,

jak požehnání chleba

před rozkrájením -

nestárnoucí

paměť.

.....

Nech se mi potkat

Na cestě z ráje.

Když už to umíme

Hřešme i nadále

.....

Petr Petříček

Uklízeč z polikliniky

Zase tu našlapali

nosí sem každodenní špínu z chodníku

a mnozí přicházejí

jenom pro razítko a podpis

pro potvrzení

že mohou nebo nesmějí

Já ale musím tak jako tak

ty jejich šlápoty setřít

místo razítka mám smeták

a mokrým hadrem se podepisuji

do chorobopisu podlahy

Vám se to léčí

povzdechla si odcházející lékařka

čistota půl zdraví

odpověděl plakát visící na stěně

nejdůležitější je prevence

přítakala stará prošlapaná rohožka

Ale lékařka má pravdu

uvnitř je to těžší

a někdy nepomůže ani sterilní povrch

Zase tu našlapali....

Podzimní

Opadané listy

bývalí sboristé písňě větru v korunách

pod nohama chrastí

A holé větve stromů

stradivárky beze strun

taky jenom vrzají

Ale ve spících pupenech je už partitura

pro nová skvělá sóla

jarní ódy na radost

Sběrné souvislosti

Do archivu prošlého života

na skládku za městem

přivážejí popeláři nové přírůstky

V encyklopedii umění jen vítr listuje

Rafaelova Madona něžně chová děťátko

Karel V. vítězně svírá kopí na Tizianově plátně

a Goghovi Jedlíci brambor

večeří z jednoho talíře

„Hladoví nechtějí vládnou nýbrž jíst“

podotýká k tomu citát

z umaštěné knihy opodál

Mezi plechovkami se na svatební fotografii

šťastně usmívají novomanželé

a z rodinného alba zřejmě vypadl

i statečný voják s puškou v ruce

Kartáč na vlasy si ještě pamatuje

vůni kadeří mladé krásky

a oprýskaný hrnek do kterého napršelo

sní o chuti dobré silné kávy

„Na světě nejsou nejkrásnější věci ale okamžiky“

obrací vítr stránku na další citát

A nad tím smetím kličkuje motýl

jakoby bílou mašlí

chtěl svázat potrhané knihy

Něžný symbol zázraku bytí

Petr Steindl

Máš v koutku

Máš v koutku
snítku
z per havraních.

A venku padal
dál
bílý sníh.

Šachová partie

Šachová partie,
dnes nesmím to vzdát.

Píšek. Dáma. Mat!

Bouře

Hrom hrozivě vzbouzí se
za hromádkou sena.
Vzteká se, naříká ...

Blýská se.

Hromnička na římse,
utajená,
tichounce pláče.
Strach ji zapálil.

Láska z pod stromu
line se.

Slzička nadšená
topí se
v přívalech deště,
tichounce pláče
ať prší ještě.

A v polibcích vzdálených
nebe mraky smeká
- Za nás za oba.

Za člověka.

Barvy se mi slily

Barvy se mi slily,
přes šedivé okno plic
rozčeřil se obraz v ledu
třpytivých světelnic

a sněhem jako prve
stéká zpod kříže
kapička krve
zardutá do mříže.

Luciana Klobušovská

komu že otec Vichr domlouvá?

Proč Meluzínko,
proč dnes zpíváš o špetku více dramaticky?
Vždyť se zima rok co rok
touto dobou vracívá vždycy.
Tančíš si jako primabalerína.
Po špičkách zlehýnka,
že ani stopu na koberci bílém nezanecháš.
Že ty jsi člověka poslouchala?
Zase znovu to jeho hrané překvapení.
Na poprašek sněhu právem,
že připraven není sám sobě i světu tvrdí.
Kárá dceru moudrý vítr všech větrů.
On příjmením říká si Vichr.
Vidíš?
Lidičky ale vichr nemají.
Ani z úrazů následkem
tak vzniklého náledí
se nebojí.
Zaskotač si Meluzíno víc!
Pro lidstvo zapotřebí je
vše pořádně již osolit

Kategorie PRÓZA

1.místo

Blanka Obršliková

Pohádky od moře.

Pravdivá pohádka o prostitutce (která dávala každému.)

Žila byla v jedné neznámé zemi, úplně neznámá prostitutka.

A nebyla to jen tak ledajaká prostitutka!

Tahle úplně neznámá prostitutka z neznámé země měla takový zvláštní prapodivný zvyk.

Ona měla totiž ve zvyku dávat každému, kdo chtěl.

A tak dávala - Jardovi, Tondovi, Zdeňkovi, Mirkovi, Jirkovi jenom Lubošovi ne, protože ten nechtěl, tomu dávala Petra.

Prostitutka dávala všechno, co měla, celým srdcem, celým tělem.

Dávala nádobí, oblečení, nábytek, knížky, kytky, peníze, prostě úplně všechno, co se dalo dávat.

Dávala - Jardovi, Tondovi, Zdeňkovi, Mirkovi, Jirkovi jenom Lubošovi ne, protože ten nechtěl, tomu dávala Petra; až se stalo, že jí nic nezbylo.

Zůstala sama v úplně prázdném domě.

Už neměla co dávat, už nikdo nechtěl.

A co teď?

„Když už nemám co dávat,“ řekla si prostitutka, „nemá to cenu, tak to zabalím.“

Tak. A rozhodla se, že to zabalí.

No jo, ale jak to zabalit? To je otázka!

Řekla si – „Jak já bych to jen zabalila?

Pistole? Fuj – z toho je děsný svinčík, kdo by to pak uklízel.

Utopit? Brrr - na to je dneska strašná zima a pak – vždyť přece umím plavat.

Prášky? Ble - neumím spolknout ani aspirin!

Podříznout? Au - to by bolelo.“

Ale jak to teda zabalit?

A najednou prostitutku, která dávala každému, která dávala Jardovi, Tondovi, Zdeňkovi, Mirkovi, Jirkovi jenom Lubošovi ne, protože ten nechtěl, tomu dávala Petra; něco napadlo!

Když zabalit, tak zabalit!

A honem utíkala do největšího papírnictví ve městě.

Tam si koupila ten největší balící papír co měli a spokojeně odešla do svého prázdného domu.

Rozložila papír na zem a – zabalila se.

A tak tam ležela na zemi, prostitutka, která dávala každému, která dávala Jardovi, Tondovi, Zdeňkovi, Mirkovi, Jirkovi jenom Lubošovi ne, protože ten nechtěl, tomu dávala Petra.

Jenomže co se nestalo! Teda stalo.

Šel kolem jeden.

Bílý čaroděj.

Nakoukl oknem do prázdného domečku prostitutky, která dávala každému, která dávala Jardovi, Tondovi, Zdeňkovi, Mirkovi, Jirkovi jenom Lubošovi ne, protože ten nechtěl, tomu dávala Petra.

A vidí – na zemi cosi leží. Cosi zabaleného.

Čaroděj nebyl žádný hlupák, hned věděl oč kráčí.

Řekl si – „A jejda, tady se někdo rozhodl to zabalit! A to by teda nešlo. Takhle ne!“

Vešel do domečku prostitutky, která dávala každému, která dávala Jardovi, Tondovi, Zdeňkovi, Mirkovi, Jirkovi jenom Lubošovi ne, protože ten nechtěl, tomu dávala Petra.

A začal zase hezky pomalounku, pečlivě a důkladně rozbalovat.

Rozbaloval, rozbaloval až rozbalil.

Rozbalil prostitutku, která dávala každému, která dávala Jardovi, Tondovi, Zdeňkovi, Mirkovi, Jirkovi jenom Lubošovi ne, protože ten nechtěl, tomu dávala Petra; a koukal na ní.

A prostitutka koukala na něj.

Koukali na sebe, až se do sebe zakoukali.

Čaroděj si řekl – „Taková pěkná holka a ona to chtěla zabalit!“

Prostitutka si řekla – „Takovej pěkný chlap a já to chtěla zabalit! To jsem byla ale hloupá!“

Nene, nic balit nebudeme! A když – tak jeden druhého!

A tak prostitutka, která dávala každému, která dávala Jardovi, Tondovi, Zdeňkovi, Mirkovi, Jirkovi jenom Lubošovi ne, protože ten nechtěl, tomu dávala Petra; odešla neznámo kam, sbalená bílým čarodějem.

A jestli ti dva neumřeli, tak jsou do sebe zakoukaní ještě dnes a balí nadšeně jeden druhého.

Zazvonil zvonec a pohádky je konec.

Pohádka druhá – O Úchylovi

V jedné daleké zemi žil jednou jeden.

Ten jeden, jak už to tak bývá, byl úplně normální nenormální Úchyl.

V podstatě nic neobvyklého. Jak v pohádkách, tak v nepohádkách.

Tenhleten Úchyl měl v oblibě různé úchylnosti. A dělal je opravdu s radostí.

Rád se choval úchylně, dělalo mu to největší potěšení v jeho úchylném životě.

Vlastně jediné potěšení.

Protože jaké jiné potěšení by mohl mít úchyl, než dělat úchylné úchylnosti?

A dělal je opravdu dokonale. V tomhle byl skutečný odborník!

A dělal je všude. V tom byl taky odborník.

Úchylnil v parku, v lese, na ulici, v uličkách, na náměstí, na nádraží, před domem i za domem, prostě kde ho to právě napadlo.

A kde to na něj právě přišlo.

A přicházelo to na něj často, to mi věřte.

A přicházelo to na něj všude. To mi taky věřte!

Jednoho krásného dne, kdy ho zase napadlo si zaúchylnit, kdy to na něj zase přišlo – zrovna se procházel krásnou zahradou, bylo léto, sluníčko svítilo a ptáčci zpívali – se stalo něco zvláštního!

Úchyl uviděl vílu!

Samo, že první myšlenka byla si báječně zaúchylnit.

A taky že jo!

Jenže sotva tu svoji úchylnou úchylnost provedl, zůstat koukat jako úplně zkoprnělý úchyl.

A nechtějте vědět, jak takový úplně zkoprnělý úchyl kouká!

Příšerný pohled, to mi věřte, milé děti!

To nechtějте nikdy uvidět.

Něco tak strašlivého vám ani nepřeji v životě uvidět.

Ale proč vlastně ten náš Úchyl zůstal takhle koukat?

Protože víla, na kterou právě provedl tu svoji úchylnou úchylnost, místo aby začala ječet, omdlávat, utíkat, třískat do Úchyly deštníkem, kabelkou, nákupní taškou, hliníkovou berlou a podobně, tak jak to dělaly všechny ostatní Úchylovy oběti, tak tahle krásná víla se jenom krásně usmála, přišla ještě blíž k Úchylovi a - pohladila ho po tváři!

To byla věc, kterou Úchyl ještě nikdy v životě nezažil!

Úplně se z toho sesypal.

Podlomily se pod ním kolena a Úchyl padl víle k nohám.

Koukal na ní a najednou dočista zapomněl na všechny svoje úchylnosti, zapomněl na všechno a na všechny a koukal jenom na krásnou vílu.

A víla se koukala na něj, pořád se krásně usmívala a oči jí zářily jako hvězdy.

Potom podala Úchylovi ruku, pomohla mu zvednout se z prachu a udělala další věc, kterou Úchyl ještě nikdy nezažil.

Políbila ho!

A to už byl s Úchylem úplný konec.

To ho už definitivně a navždy odrovnalo.

A úplně na závěr víla vzala Úchyla za ruku, pořád se tak krásně usmívala, pořád jí z očí zářily hvězdy a odvedla si Úchyla sebou do tajného světa Úchylů, víl, ztracených snů a přání a pohádek na dobrou noc.

A tam se oba už navždy uchýlili a od té doby úchylili už jenom spolu a jestli neumřeli, tak tam spolu úchylí ještě dnes!

A zazvonil zvonec a pohádky je konec!

Dobrou noc, děti a krásně úchylné sny!

2.místo

Jiří Němec

...Můj životopis...

Víte, já byl takové to nedonošené dítě.

Mluvit jsem začal jenom proto, aby mě vzali v 10 letech do školy, neboť maminka si zoufala.

Ignoroval jsem ústní zkoušení.

Ta psaná ne!

Tehdy se to tak hystericky nebralo.

První krátkou větu jsem vyslovil ve 30 letech – Miluji tě – a dívka, které to bylo určeno, se tak vyděsila, že mi z leknutí dala pusku.

Ve 38 letech jsem u příležitosti našeho svatebního obřadu prohlásil Ano.

Pak přišla puberta a já na všechno až do 50 let říkal Ne! Nemyslete si, že to bylo jednoduché. Byl jsem tak vyhublý, že jsem v tom velmi mladém věku jednoho dne zoufale a podruhé v životě prohlásil Ano!

Pak jsem to říkal celé roky. Nakonec mě v 58 letech museli vybourat z chalupy a odvézt na bytelném vozíku do nemocnice.

Když jsem zhubl, tak do blázince. Tam jsem mluvil, mluvil a mluvil... Až mě v 60 letech raději pustili do běžného života.

Zvykl jsem si až po vychrlení 2 000 000 slov v jednom kuse. Byla pronášena z patra v našem sklepě. Úžasná terapie.

Byl jsem duchovně lehký a fyzicky normální. Levitoval jsem 3x denně v ústraní.

Pochopitelně. Neuvěřitelné, jak vydávená slova člověka promění.

Teď je mi 65 let. Jsem začínající básník, písničkář, esoterik, tvůrce konspiračních teorií, možná švec, obecní blázen a vynálezce. Doufám, že v dohledném čase několika desítek let se konečně vybabráím z puberty.

Netuším sice, co budu pak podnikat, ale vím už, čím se budu živit! Nemyslete si, že vám to prozradím, bláznec je fatální záležitost...

Život jsem si po svých nelehkých zkušenostech naplánoval jako nekonečný, zbavující se v lehoučkých krůčcích neřestí, závislostí, vědomostí, zálib, nemocí, paměti a jiných zbytečností. No zkrátka, je toho mnoho, co vůbec nepotřebujem. Zvláště proto, že skutečný život začíná teprve po jeho prvním m i l é n i e u.

Potká Intuice Čas

Intuice říká: „S tebou se něco děje.“

Čas odpoví: „Ale ty přeci nejsi!“

Intuice na to: „Jak to tedy víš?“

„No, někteří vědci to říkají.“

„Vědci! Představ si, Čase, velká hlava John Wheeler prohlásil, že jsi taková zvláštní veličina, umožňující, aby se všechno neodehrávalo najednou.“

„No, mluví mi z duše, to je moje práce. Copak si toho ještě nikdo nikdy nevšiml?“

„Promiň, jenom já ... Intuice!“

„Já tě miluju, Intuice, škoda že nejsi. A proč vlastně nejsi?“

„No, někteří vědci to říkají.“

„Vědci? A jsou oni To, co si myslí, že jsou?“

3.místo

František Formánek

My chceme metal!

Karel vyšel z domu s pytlím odpadků. Oblečenej do nejobyčejnějších hadrů. Šedivý tepláky a sepraný tričko, jehož barva bývala kdysi zelená, ale teď se proměnila v nechutnou kombinaci růžový, zelený a modrý. Na hlavě měl potrhanou běžovou kšiltovku bez potisku. Energicky vyšlapoval po cestě s párem špinavejch a děravejch Nikes. V uších měl nenápadný pecky za 4000 Kč, přes který poslouchal odvary z odvarů z odvarů z druhořadejch indie rockovejch napodobenin. Kdyby kolem vás prošel s tím pytlím smetí, možná byste ani neřekli, že jste viděli hvězdu. A měli byste pravdu.

Karel začínal v jedné hodně hloupé a taky hodně ambiciózní studentské kapele The Nightgowns, která se inspirovala The Strokes a celkově novou vlnou sedmdesátkového post-punku. Nosili roztrhané jeans a dělali, že je nezajímá móda a názory masové pop kultury. Přitom jejich sepraný košile byly sepraný výrobcem a úplně dole, zhruba v místě penisu byla vyšitá malá podkova. Byl to prostě dokonalej podfuk. Slepá poslušnost diktátu doby obalená klamným zdáním nezávislosti. No, ne že by hráli vyloženě špatně, minimálně holky z kolejí jim padaly k nohám a šeptaly si s kámoškama, jak jsou roztomilí a sexy. Problém ale byl, že s tím přišli asi tak o deset let později, než měli. V té době začaly ostatní holky nosit kšiltovky, který jim neslušely a zvedaly ruce nahoru při basách, který rozvibrovaly zadky a pumpovaly do jejich těl notnou dávku sexuálního napětí.

Jednoduše bylo pozdě na nějaký znatelný posun směrem k popularitě a uznání. Po nějaké době, kdy fanynky a fanoušci zůstávali pořád stejný je to nějak přestalo bavit a kapelu ukončili.

Karel ale stejně toužil po úspěchu, tak sehnal zpěvačku a po nocích tvořil něco, jako Lamb pro nový tisíciletí. Znělo to slušně, cpal tam prvky dubstepu, nebo spíš něčeho, co se z něho během let vyvrátilo. Tvrdil, že tvoří intoušskou elektroniku pro pár lidí, který ji dokážou ocenit. Byly tam divný ufo zvuky a žádný melodie, zpěvaččin hlas různě moduloval a ničil, basy trhaly strop a mlaskavý snaps by probudily i ty nejextrémnější chrápaly. Bylo to ujetý a svý, ale líbilo se to spíš chlapům; ženský (i ty intelektuálky) hledaly melodie, který by tu tvrdost trochu zjemnily. Karel ale neuměl vytvářet melodie. V The Nightgowns nechal tuhle práci na ostatních, sám radši mlátil do bicích a zkoušel vytvářet, co nejsostifikovanější rytmy.

Nakonec i tuhle kapitolu uzavřel a teď jen hledal žánr, na kterým by mohl zase začít parazitovat. Po návštěvě několika klubů usoudil, že lidi prostě pořád chtějí jednoduchý 4x4 rytmy, který symbolizují pohyby, kvůli kterým stejně všichni chodíme na parties. Sem tam se ocitl uprostřed divoký drum'n'bassový pařby, kdy všechny končetiny lítaly nekontrolovatelně vzduchem a dredáči rozlevali pivo po zemi, ale správně usoudil, že tahle scéna má pramalou šanci na resuscitaci a opětovný dobytí hitparád. Bylo to na něj prostě trochu chladný, najednou chtěl dělat pozitivní, letní pecky, který by holky donutily sundávat si při tanci podprdy a tisknout se rozkrokem k nejbližší tyči. Ale tyhle věci potřebovaly chytlavou melodii a basu. Něco, co rozproudí krev a aktivuje ty nejzákladnější pudy. A na to byl Karel prostě levej. Sháněl teď někoho, kdo by ty melodie vymyslel. Nosil v hlavě tenhle plán na velké comeback a zatím chodil do školy, což pro něho bylo to největší ponížení, protože on byl přece bohém.

Studoval už třetí školu, tentokrát to byly Mediální studia. Nějak extra ho to nebavilo, ale byl poměrně kreativní, takže byl schopnej plnit zadání a nemusel se moc namáhat. Většinu času ale stejně věnoval muzice, ať už jejímu tvoření, poslechu nebo debatám o ní s partou kámošů. Poslední dobou mu docházela inspirace, takže se často stávalo, že se nahulil nebo vožral na koncertě nějaký kapely z kolejí, která hrála za dobrovolný vstupný a smál se jim, rozvalenej na křesílku. Byla to taková přirozená obrana, zapuzení možnosti, že by už nemusel

přijít s ničím originálním. Popravdě ale záviděl těm kapelám, jak dokážou vymyslet něco, co se lidí dotkne. Karla ale ne. Rozuměl hudební teorii, věděl, co jsou melodie a harmonie a dokázal je i identifikovat, ale ať se snažil sebevíc, vždycky jen imitoval někoho jinýho. A on chtěl bejt originální.

No a tenhle Karel teď nesl ten pytel se smetím a vychutnával si kažej okamžik tý činnosti. Představoval si, že je hvězda, že se prochází a paparazzi ho fotěj, oblečenýho do nejobyčejnějších hadrů. V duchu si přehrával odpovědi na otázky, který mu nikdy nikdo nepoložil, ani nepoloží. Často si takhle vytvářel různý scénáře a možnosti, ale nakonec se situace odehrála úplně jinak. Někdy se docela ztrapnil, když jednu ze svejch naučenejch frázi použil, jako reakci na jiný téma.

Došel ke kontejneru, s elegancí vhodil smetí dovnitř a rázně zaklapnul víko. Rozhlídnul se kolem sebe, jakože JÁ JSEM TADY, FOŤTE! Chvíli takhle stál a snažil se potlačit neodbytný myšlenky na to, že tady nikdo není. Že támhle za tím keřem není schovanej fotograf z nějakýho třetířadýho bulváru, že támhle za rohem paneláku se nekupí pár zneuznanejch pisálků z místních fanzinů. Ne, jsou tady, jen jsou dobře schovaný. Podíval se směrem ke keři a k paneláku, ale jen tak nenápadně, aby ho nikdo nemohl obvinít z toho, že se na fotkách pitvoří. Chtěl, aby se na fotkách zrcadlil prchavej okamžik vážnosti a zamyšlení, jako ztrápená, pronásledovaná hvězda, co jen potřebuje chvíli klidu, když jde se smetím.

Chvíli zíral na keř, ale rychle si uvědomil, že by mohl prozradit svou výhodnou pozici, kdy věděl, že o něm vědí, ale nechtěl aby oni věděli, že on o tom ví.

Vyšel proto směrem k domu, celkem nenápadnou chůzí. I tohle byla součást velkýho plánu. Nemohl jim přece dát záminku k tomu, aby pochopili, že vše je jen hra na přirozenost.

Přišel domů a zapnul laptop, uvařil si kafe a dal si housku s máslem a drceným tuňákem. Zapínal Audition a říkal si dneska dám do kupy něco světovýho. Do zásuvky zapojil MPK-49 a naloadoval pár zvuků do sampleru. Byly to zase klasický nudný mimozemský pazvuky, takže je po chvíli experimentování zase vyhodil. Šoupl tam rhodes a zkoušel alespoň imitoval svý oblíbený melodie. Docela mu to šlo a zrovna, když zkoušel Sunday Morning od Maroon 5, mezi hlavní motiv se probojovalo něco, co v původní skladbě nebylo. Byl z toho tak nadšenej, že začal zpívat, improvizoval do nově vytvořenýho základu. Mrknul levým okem na laptop, jestli svítí červená kontrolka. Ano! Nakonec se z toho vyvinula 20minutová, nepřehledná změř úchvatnejch melodií, zpěvu a nakonec i těch pár ufo zvuků přispělo k vytvoření ambivalentní atmosféry mimozemský lodi, kde si pár slizskejch ufounskejch parchantů vychutnává čaj a čerstvě upečenou bábovku.

Natáhnul se na židli, vyčerpanej po maximálním odevzdání se hudbě. Bylo to neuvěřitelný, jako by v sobě objevil něco, co se už málem propadlo někam, kde by to byl už nikdy nenašel. Konečně pochopil, proč je pro ostatní hudebníky tak jednoduchý tvořit melodie. Stačilo jen ukrást kus něčeho, co už bylo nahraný, přidat tam pár svejch nápadů a je to. A nikdo nic nepozná. Pil kafe, ó dokonalý kafe a jedl rybí housku a usmíval se na obraz zvuku,

zaznamenaného ve workstation. Ten zelenej pás s jehličkama. Tak tohle je ta věc, co mě konečně posune dál. A nikoho nepotřebuju, zvládnou to všechno sám. Sem tam hostující vokalistku, ale nebude problém nazpívat si něco sám. Ani jsem nevěděl, že umím tak dobře zpívat. Deset minut jen zíral a neodvažoval se zmáčknout tlačítko play.

Konečně se odhodlal a spustil ten svůj nezřetěněj masterpiece, geniální souhru zvuků, kterejm dokonale rozuměl jenom on sám. Při třetím přehrání si definitivně potvrdil, že tohle je fakt něco jinýho. Mělo to přesně tu atmosféru, ten drajv, to pnutí, který cejtíl, když nahrával. Nemohla to bejt náhoda, že k němu skladba promlouvala i během reprodukce. Při nahrávání totiž vzniká zvláštní situace, kdy si každěj myslí, že právě stvořil něco geniálního. Může to bejt fakt sebevětší sračka, ale stejně je to pro onoho hudebníka v danou chvíli to nejlepší, co kdy vytvořil. Úplný sračky jsou směšný už při prvním přehrání, ty lepší zesračkovatěj až po třech, čtyřech posleších a jen ty opravdu vyjímečný vydržej víc, než deset. Karel ale věděl, že tohle přežije všechno. Byl to kolos, monstrum a jakkoliv to zní klišovitě, byl tam kus jeho světlý i temný stránky duše. Karel zaklonil hlavu a smál se. Poprvý po dlouhý době.

Čestná uznání bez udání pořadí

Eliška Černohorská

Metro

Rok 2024. Přírodní zdroje se vyčerpaly, finanční trhy se zhroutily a krize, která spojovala osudy všech lidí, jedince izolovala v troskách jeho života.

Roger pracoval u společnosti T-Call jen méně než rok. Seděl za svým stolem, ostatně jako všichni okolo. Jeden stůl vedle druhého v jakési hale, rozdělený úzkou příčkou, která spíše připomínala papír, než sádrokarton. Všichni zaměstnanci měli sluchátka i mikrofony a snažili se domluvat zákazníkům. Roger měl právě na lince jednoho, na kterého zkoušel už všechny triky, které je učili na kurzech. Chvilí se s ním dohadoval a pak se ze sluchátek ozval ten nepříjemný tón, který vám oznamuje, že hovor buďto vypadl, nebo člověk na druhé straně zavěsil. Když ho uslyšel, zvedl se, serval sluchátka z hlavy a praštil jimi o stůl. Zeshora přes prosklenou kancelář ho sledoval vedoucí. Po tomto jakémsi výbuchu si šel Roger dát kávu k automatu. Když přišel, stál tam vedoucí. Vedoucí se s ním chvilí bavil a ptal se ho na to, proč nejedí metrem, ale na kole, když je to zakázané. Roger pojal podezření, že mu to řekla Monika - jeho spolupracovnice, o které si myslel, že ho sleduje, a tak celou záležitost nekomentoval.

Při cestě domů začalo přšet, stěží vyšlapával asfaltové kopce, po kterých už dávno nikdo nejedil.

Silnice byly zpustlé, plné smetí a odpadků. Nikdo už nejezdil autem, na kole, nebo motorce. Všichni jezdili metrem. Od zavedení nových souprav z Paříže do Stockholmu za pouhých 45 minut, snadno poznáte nové. Trexx, ozývalo se ze všech reklamní tabulí, kolem kterých Roger jel. Nový způsob cestování vybudovaný společností Trexx zlákal a donutil lidi jezdit pouze metrem. Roger bydlel na kraji města na časech, krizí a lidmi zničeném panelovém sídlišti. Kolo opřel do výklenku vedle vchodu.

Když přišel domů, jeho přítelkyně Anna s někým hovořila. Jakmile položila telefon, zeptal se, kdo volal, řekla, že Karl..... prý chce jeho přítelkyně na laserovou operaci očí. Ale to Roger nevnímal, vadil mu Karl, neměl ho rád, přišel mu divný. Bylo půl jedenácté, a tak se s Annou začal hádat o tom, že Karl otravuje tak pozdě, když ví, že Roger vstává brzo do práce. Anna se zeptala, co proti němu má. „Vidělas ten jeho účes?“ Karl měl dredy, byl to Fin, a tak to Rogerovi přišlo opravdu divné. Obořila se na něho a začala mu vyčítat jeho nedostatky. Roger ztichnul, nechtěla ho pustit ke slovu. Potom zapnula televizi, aby se mohla koukat na svou oblíbenou reality show Azyl.

Roger ležel na jedné straně a koukal na budík, jehož červeně svítící písmo ukazovalo 2:15, nemohl spát. Najednou uslyšel, jak někdo mluví, říká jeho jméno: „Haló.... Rogere..“ Sedl si na postel a chvíli přemýšlel o tom, co to bylo. Když se ve 3:30 podíval na budík, zase to uslyšel, řekl si, že to musí být snad přelud. Koukl se na Annie, ale ta klidně spala. Opět ten hlas, slyšel ho v hlavě. Říkal mu: „Rogere, haló! Myšlenky nezastavíš....“ Roger si namlouval, že se mu něco jen zdá a zavřel oči.

V šest hodin byl Roger unavený a k neprobuzení. Budík vydával ostrý tón, ale Rogerem to ani nepohlo. Vzbudila ho až Annie. Roger zalezl do koupelny. Vlezl do sprchy. Na policiče stál Dangst-šampon na vlasy. Na obalu byla krásná blondatá dívka, šampon měl uklidňující modrou barvu a příjemně voněl. Roger se podíval na dívku na obalu, pustil sprchu a umyl si hlavu. Annie měla zapnutou televizi, přepínala kanály. Když Roger vyšel z koupelny běžela reklama zrovna na Dangst, ta blondatá dívka byla opravdu překrásná. Po reklamě Anna televizi vypnula a podívala se na Rogera. Posadil se vedle ní na postel, oba mlčeli.

Když Roger vyšel z domu, na každém roku byl billboard, na kterém stálo: „Poslouchej svůj vnitřní hlas.“ Roger zamířil ke svému kolu, když ho uviděl, zastavil se, kolo bylo přelámané a zničené. Koukl se na oblohu, bylo zataženo, zima a vypadalo to opět na déšť. A potom jeho zrak stanul na velkém nápisu „Trexx-zastávka metra.“ Nadechl se a vykročil vpřed. Metrem nikdy nejezdil, něco mu na něm nesešlo.

Před vchodem stál muž v černém obleku s roztaženým černým deštníkem nad hlavou. Roger si ho pozorně prohlédl, měl modré nemocniční náivky na nohou a vypadal vystrašeně, možná trochu jako blázen. Říkal, ať nechodí dolů do metra. Opakoval to asi třikrát. Pak se před Rogerem otevřely posuvné dveře, vešel a všechen hluk lidí okolo se na něj svalil. V tu chvíli opět uslyšel hlas ve své hlavě. „Rogere? Haló?“ Rozhlédl se kolem, byl tam jen stařík otočený k němu zády, který si četl noviny, nějaká postarší dáma u telefonní budky a o pár metrů dál další stařík, který si kupoval jízdenku u pokladny. Roger se uklidňoval tím, že je to on ve své hlavě. Nikoho jiného v hlavě nemá. „Rogere, slyšíš svůj vlastní hlas,“ uslyšel opět ze své hlavy. Řekl si, že určitě špatně dýchá, povolil si kravatu, šel rovně směrem k pokladně a tékavě přejížděl očima z jedné strany na druhou. Zavřel je a zhluboka se nadechoval nosem. „Rogere! Myšlenky nezastavíš!“ Roger už byl opravdu zmatený, chtěl vědět, co je ten hlas v jeho hlavě zač, kde se vzal, s kým to mluví, kdo je to. „Stvořil jsi mě. Protože mě potřebuješ.“ Teď měl pocit opravdové nejistoty, začalo to být frustrující a děsivé.

U pokladny se nějaký starý pán, dohadoval se s prodavačem za okénkem o ceně jízdenky. Roger si koupil zpáteční za 15 Euro. V celém metru byly jen dvě reklamy, které se střídaly vedle sebe, byla to reklama na Dangst s obrázkem dívky, která se mu tolik líbila, a reklama s nápisem: „Poslouchej svůj vnitřní hlas.“ Nějaký muž vykřikoval jakési myšlenky lidstva o tom, že si ještě pamatuje na doby, kdy byla čtyři roční období. Roger se ale soustředil na jakousi trubku, z které kapalo něco, co jako by připomínalo Dangst. Nasedl do metra a začal přemýšlet o Anně. „Co je s Annou?“ zeptal se ten hlas. Roger se to snažil ignorovat a řekl si, že to přejde. „Klid, myslíš, že tě někdo slyší? Věř, myšlenky nikdo neslyší.“ Hlas se znovu zeptal, co je s Annou. Roger začal přemýšlet o Anně a Karlovi. Hlas si s ním začal povídat. Rogerovi se to nelíbilo. Hlas mu začal namlouvat, že má Anna možná něco s Karlem. Začal se s hlasem hádat uvnitř sebe. A zase si položil otázku, s kým to mluví.

Vyšel z vlaku. Šel mezi hustým davem lidí, všichni mířili jako ovce jen zatím jedním směrem, ven, zpátky nahoru na zemský povrch, do práce, do školy. A najednou ji uviděl, šla proti němu. Šla proti davu. Měla na sobě červený kabátek, černou sukni, kabelku a boty na podpatku. Svě krásné blondřaté vlasy měla sčesané do drdolu a na rtech měla červenou rtěnku. Roger se zastavil a otočil se směrem, kterým dívka šla, a přemýšlel, jestli je to opravdu ona. Hlas se ho snažil přesvědčit, že to není možné. Dívka sešla dolů po schodech, Roger šel za ní. Jezdící schody je svezly do nižšího patra, držel se za ní, aby nic nezpozorovala. Hlas se ho pořád snažil přesvědčovat, že to není ona, že se má vrátit do práce. Byla k němu otočená zády a on chtěl, aby ukázala tu svoji krásnou tvářičku. Nasedla do vlakové soupravy. Roger netušil, kam ten vlak jede, ale nasedl také. Uvnitř bylo přeplněno, rychle hledal vhodné místo pro usazení. Pořád ji sledoval. Sedl si vedle ženy s kočárkem a vyklonil se z řady, otočila se na něj a on se konečně opravdu přesvědčil, že je to ona. Přemýšlel o tom, kam asi jede. Zaslechl, že příští zastávka je Kodaň. „Vystup a fofrem zpátky do Stockholmu,“ nabádal ho hlas.

Kodaň, konečná zastávka. Vystoupil a hledal ji. Stála přímo před ním. Zeptala se, jestli ji sleduje, popřel to. Nevěděl, co jí má říct, a tak začal mluvit o nějakých nesmyslech o reklamě na Dangst. „Slyšíte v hlavě nějaký hlas? Já vím odkud se bere,“ pronesla s klidem. „Popři to!“ zaznělo Rogerovi v hlavě. „Hlas?“ zeptal se. „Ano, hlas.... promlouvá k vám?“ zeptala se. „Jaké hlasy, já nic neslyším. Vy snad ano?“ „Jste si jistý, žádné hlasy?“ „Jsem.“ „Tak jo! Páni! Tak to se máte.“ Otočila se a odkráčela.

Roger čekal na vlak do Stockholmu, přemýšlel o tom, že bude do oběda zpátky a nikdo si ničeho nevšimne. „Číslo 21. Pizza Livorno je 21. Tady má dva jedna-Livorno. Stalingradská 11. Společnost Invoice. Stefan Ljung. Za deset minut díky.“ Roger pečlivě poslouchal. Vytáhl z kapsy fix a všechno zapsal na svoji ruku. Ptal se všech okolo, jestli někdo z nich neobjednával pizzu, nebo neříkal číslo 21. Lidé si mysleli, že je blázen. Hlas v jeho hlavě mu namlouval, že se mu jen něco zdálo. Ale Roger věděl své, slyšel tohle všechno ve své hlavě. Rozhlas říkal trasy cest- Stalingradská, Paříž, žlutá trasa. Rozběhl se. Nasedl do vlaku a tam ho oslovil jakýsi muž. „Stefane, co ty tady?“ „Já nejsem Stefan.“ „No jasně, a já nejsem Daniel.... Co ta párty u Evy?“ „Nevím, o čem to mluvíte.“ „Jasně, že nevíš, byls jako motyka, límeček máš pořád zaprasenej. Tady vystupuju, někdy mi brkni. Čau!“ Roger nechápal, o co jde. Nikdy v životě toho muže neviděl.

Vystoupil v Paříži. A tam v metru ji zase potkal. Stála tam. Jako by na něj čekala. „Co všechno víte o těch hlasech?“ „Myslela jsem, že žádné neslyšíte, dobře. Unesete pravdu?“ Řekla Rogerovy o všem. Jak odposlouchávají lidem myšlenky. Jak vidí to, co oni. Jen díky šamponu na vlasy. Malé

mikročipy se pomocí šamponu dostanou do mozku člověka. „Náš plán je dostat se do Invoice, umístit tam proudový kompresní generátor. Je to věc, která vymaže všechny lidi ze systému.“ „Dobře, jdu do toho.“

Došli k budově, kde sídlila společnost Invoice. Nina mu dala instrukce. Po krátkém telefonátu s Annou, při kterém zjistil, že se Karl nabídl, že s ní počká, než se Roger vrátí. Vyjel do šestnáctého podlaží do oddělení Skandinávie. S falešnou průkazkou se dostal dovnitř. Na jeden ze stolů umístil plyšovou Hello Kitty, v které byl umístěn generátor. Potom zalezl na jeden ze záchodů a podíval se ven, jestli se to povedlo. Tak se celý systém vymazal a nastal totální chaos. Potichu se vyplížil ven z budovy.

Vrátil se domů k Anně. Nebyl si jistý, jak na tom teď s Annou jsou. Báł se, že s ním už nepromluví a že jejich vztah skončil. Ale Anna už po osmi letech nemohla jen tak skončit, milovala ho. S Ninou už se nikdy neviděl. Ale občas se vídal se Stefanem, to on byl jeho vnitřní hlas.

Jan Káňa

Moravské UFO

Den jako stvořený pro pobyt venku, v přírodě, zkrátka to jen chtělo vypadnout někam z města. Přesně takové byly myšlenky Zdenka a Dušana, studentů jedné prestižní brněnské univerzity. A jak už to na Moravě bývá, i obyčejný pěší výlet po krásách přírody se točí kolem sklípků...

Když už teda původně šli na hříby za účelem inhalovat něco jiného než vzduch obohacený výfukovými plyny, prošli lesem s papírovými sáčky až na druhou stranu jednoho místního, známého kopce. V Dušanově sáčku se skvěly tři praváky, ve Zdenkově jen několik drobných hříbů dubových.

"Hele, viděl jsi tu brunetku ze třetíáku?" Zdenkův zájem nebyla jen škola, ale i lidé v ní.

"Jo, Šárku myslíš?"

"Nevím, asi jo," na jména neměl zrovna nejlepší paměť.

"Tak vida, vida! Erotika?"

"Nejen chlebem živ je člověk," dodal s úsměvem. Ale toto téma probírali minule u piva. Zatím pomalu opustili les a ocitli se na okraji svažité louky, pod jejímž okrajem se rýsovaly tmavězelené řady vinice. Listí vinné révy se zlehka lesklo v paprscích slunce nad západním obzorem. Za hodinku dvě se snese večer.

"Víš co," řekl Dušan, "kašlem na to a jdem domů."

"Máš recht, stejně těch hřibů není ani na smažák," odvětil bloudě pohledem po modré letní obloze nad vinařským krajem.

"Hele," Dušan ukázal kamsi nahoru.

"To je letadlo?"

"Ne, vole, Superman!" trocha ironie.

Nicméně na letadlo to moc nevypadalo. Zdeněk sáhl do kapsy pro mobil. Co kdyby náhodou? Letoun se přibližoval, zdálky bylo možné rozeznat úzká křídla. Připomínalo to Mig, ale jistě to bylo něco jiného. Zdeněk byl modelář a z prospektů k plastickým kitů znal přesně tvary letadel používaných v Česku.

"Na dopravní letadlo to nevypadá," ozval se Dušan nejistě.

"Ale na stíhačku taky ne."

"Co kdyby to byl nějaký nový model? Třeba ten Grippen?"

"Blbost, to už bysme viděli ocasní plochy..." mačkal dotykový displej mobilu a hledal natáčení videa. Objekt už se přiblížil natolik, aby bylo možné jej zachytit i foťákem mobilu s nízkým rozlišením.

"Houby křídla!" utrousil Dušan.

"Ty vole! UFO! To snad není možný!" Ted' už oba natáčeli svými telefony videa. Lesklý talíř zpomalil a zvolna kroužil nad moravskými kopečky. Stříbřitý povrch zářil proti azurové obloze, zatímco ufoun pomalu klesal.

"Myslíš, že chce někde přistát?"

"To nevím, třeba si jen prohlíží kraj."

"Z čeho je to asi vyrobený? Vypadá to jako kov nebo sklokeramika..."

"Jasně," přerušil Zdenka Dušan, "a ten plech na to si objednávají z Vítkovic, ne? Kdepak, kámo, to bude kompozit. A dobrej."

"Dívej na to, vole," kývl směrem k talíři, "přistává! Ale co to tam je?"

"Tam má sklípek starý Vrána," odtušil Dušan.

"Nevím, jestli maj' ufouni rádi víno, ale vypadá to tak. Proč by jinak přistávali u sklípku, ne?"

"Asi jdou na košt," a vytáhl s batohu plastovou lahev. Moravák si lehce přihnul.

"To máš minerálku?"

"Sauvignon, loňskej sběr."

"Dej mi též."

"Na," podal láhev Zdenkovi.

"Stejně si myslím, že nám nikdo neuvěří, že jsme viděli UFO."

"A beztak nám ještě přijdou policajti sebrat telefony."

Oba kamarádi se srdečně zasmáli. Vždyť oni o tom věděli svoje. Navíc měli dobrou náladu umocněnou skvělým vínem (přímo od zdroje, jak už to na Moravě bývá).

Bohumír Procházka – Prochor

Monika a kontejner (úryvek)

Monika vzala balík starých novin. Cestou si řekla: „Tohle vyhodím, na stole bude místo, rozprostřu vánoční ubrousek, zapálím svíčku, budu mít Advent.“ Protože Advent už skoro uplynul a Monika ho zase téměř nestihla.

Radovala se, že stačila včas odhodit a ruku vytáhnout. Že ji víko kontejneru tu ruku nepřiskříplo, jako posledně. A vyběhla na ten Advent, který se rozhodla psát u vážnosti chvíle s velkým A. Po několika krocích se zarazila. Něco nebylo v pořádku. Tedy – pro většinu lidí asi ano. Monika nikdy nebyla většina. Po těch několika krocích, téměř poklusových, připomněla si, že v kontejneru bylo písmo. List ze sešitu, na něm ruční písmo. Zpět, odhrnula noviny, list našla, na koleně uhladila a spěchala s návratem. Doma se zarazila, uhladila ještě složený ubrousek, rozsvítila svíčku. Na složený ubrousek položila popsaný list a šla zhasnout, když je ten Advent.

Písmo bylo místy rozmazané, jakoby na list ukápla voda. Studentka Monika znala hlavně dětské čmáranice z krátké školní praxe. Ale tohle bylo písmo uspořádané, až pedanticky. Když přisunula ke svíčke a zaostřila, mohla číst:

„ ... Chci, abys věděl, co neříkám každému, vlastně nikomu. Prosím, přečti, nereaguj, piš mi dál, bez ohledu na to, co budeš číst. Ale o tomhle nepiš. Tak už vím, co znamená to břicho. Myslím ty bolesti. To je záležitost genetická, maminka na to taky skončila. ... Nééé, proboha nééé, nechci, by ses tím jakkoli zabýval. Prostě do půl roku už spolu k žádné vodě nepojedeme. Víš, my doktoři mluvíme a myslíme o smrti trochu jinak. Akorát nejsem zvyklá ... prostě musím se naučit co s tím, když se to týká mně.“

Bum. Další písmena byla poškozená, dala se z nich matně připomenout cesta podél řeky Labe v městě Poděbrady a daleko za město. Asi tam adresát a pisatelka spolu byli. Monika zavřela oči, zaklonila hlavu a zhoupla se na židli.

Pak vzala baterku a vracela se ke kontejneru. Nespěchala. Neumí přemýšlet a spěchat. Přemýšlet potřebovala, ale nebylo to přemýšlení uspořádané. Ani adventní.

Pro jistotu se přesvědčila, že víko nezaklapne, a začala hrabat. Pomalu, systematicky. Aby dostala až dozadu, předklonila se přes obrubu. Tělo uvnitř, nohy ven. V jedné ruce baterku. Marně. Kdosi okolojdoucí se bavil pozorováním dívky napůl uvnitř, napůl venku. Slova o vystrčené zadnici netřeba tu opakovat.

Až později uvědomila si Monika, jak analýza obsahu kontejneru na starý papír je vlastně sociologickou sondou současné společnosti. Ale teď bylo potřeba vstoupit dovnitř. Ano, Monika se přehoupla přes okraj dovnitř a systematicky přerovnávala obsah z jedné strany na druhou a analyzovala. Ještě než si stačila přeříkat, co všechno užitečného mohla by si vzít k přečtení, víko se zavřelo. Zaklaplo. Samo. Práce kontejnerářů není dokonalá, jako není dokonalé nic na tomto světě. Z pouliční lampy neproniklo světlo žádné, baterka při pádu víka Monice vypadla.

Kdyby nebyla dívka fascinována svou snahou dopátrat se příběhu, řekla by si – tma jako v hrobě. Jenomže teď o plánovaný hrob opravdu šlo. Víko se zevnitř nedalo otevřít. Baterku se nalézt nepodařilo. V prosinci bývá obvykle zima všude, tedy i v kontejneru. V nočních hodinách je všude i tma a lidi se doma dívají na své seriály.

Monika bušila pěstí do plechových stěn a zbytky racionálního uvažování přivedly ji k myšlence, že papír je dobrý tepelný izolant. V kontejneru bylo papíru hodně. Byla tu i pomalu mrznoucí, trochu brečící studentka Monika.

Ale bušením se i trochu zahřála. A tak bušila intenzivně. Pak přestala, zkroutila se do klubíčka, obložila se papíry a myslela na paní doktorku, která měla umřít. Ještě je? Tohle se musí dozvědět. A začala znovu bušit.

„Slyšíš, vole? Zavřeli cikána.“

„A my ho budeme vysvobozovat?“

„Vysvobodíme cikána a budeme humanisti. Vožralí humanisti, vole.“

Humanisti civí na holku, která se souká z kontejneru a chvilku se nemůže narovnat, jak je zkroucená a ztuhlá.

„Pěkná, vole, rozhodně lepší, než cikán.“